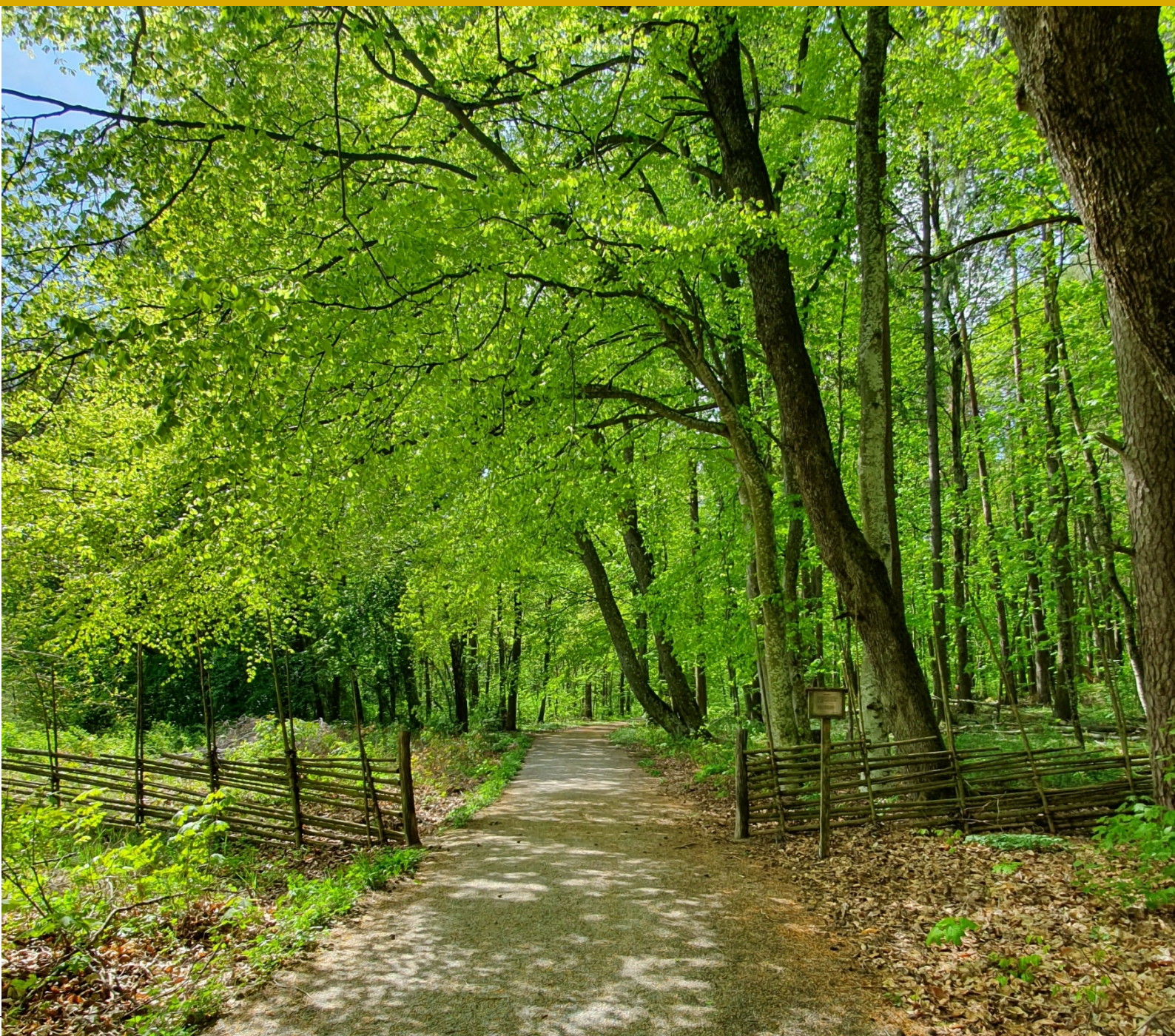

Årsplan med budget 2023

Upplevelsenämnden, ärendenummer UPN 2023/12

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunens styrmodell	3
Röda tråden mellan planerna	4
Vad innehåller nämndens årsplan?	4
Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?	4
Hur följs årsplanen upp?	4
Förutsättningar, prioriteringar och risker	4
Förutsättningar	4
Prioriteringar	5
Risker	10
Årets budget	11
Driftsbudget	11
Investeringsbudget	13

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga till årsplan 2023

Inledning

I Enköpings kommun finns idag ett rikt och levande kultur- och fritidsliv. Upplevelsenämnden har de senaste åren gjort satsningar på friluftslivet, det nya familjebadet har öppnat och en ny biblioteksbus har ut med läsoplevelser i Enköping. Med Enköpings geografiska läge och goda förutsättningar finns stor potential att arrangera cuper, läger, mässor och kulturevenemang. Nämnden satsar vidare på att skapa goda förutsättningar för föreningslivet och möjliggöra spontanidrott genom att fortsätta utvecklingen av Korsängsfältet med kringliggande anläggningar. Under året kommer fortsatta steg i processen att renovera och ställa om medborgarhuset Joar Blå till kulturhus Joar vara prioriterat, likaså utredningen om ett Föreningarnas hus.

De ekonomiska förutsättningarna 2023 är ansträngda och kommer innebära påfrestningar för såväl nämndens verksamheter som kommunens invånare och civilsamhället. Möjligheterna till nysatsningar är begränsade och kommer innebära att prioriteringar behöver göras. Det kommer vara en utmaning att behålla kvaliteten i verksamheten och samtidigt effektivisera arbetssätt och utveckla samarbeten för att kunna skapa utrymme för verksamhetsutveckling. Digitalisering kommer vara en fortsatt viktig del i att utveckla verksamheten.

Social hållbarhet är ett prioriterat område för upplevelsenämnden. Tillgänglighet och alla människors lika värde ska genomsyra all kultur- och fritidsverksamhet för att ge bästa förutsättningar för invånarna att leva ett rikt och fullvärdigt liv. Här vill nämnden fortsatt prioritera arbetet med inkludering, delaktighet och samverkan mellan kommunen och civilsamhället.

Nämndens verksamheter är viktiga för Enköpings kommuns platsvarumärke. Genom fortsatt satsning på kommunikation och marknadsföring vill nämnden göra verksamheten och dess breda utbud välkända för såväl kommunens invånare som besökare. Ett levande kultur- och fritidsliv stärker Enköping både som plats att bo på och att besöka.

Kristina Eriksson
Ordförande upplevelsenämnden Enköpings kommun

Kommunens styrmodell

Kommunens uppgifter och verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges långsiktiga plan baseras på ett antal uppgifter som kommunen har till uppdrag att tillhandahålla kommunen invånare.

Uppgifterna utgår från både kommunens frivilliga och lagstyrda uppdrag.

- *Delaktighet och demokrati*

- *Livslångt lärande*
- *Självständigt liv*
- *Gemenskap och upplevelser*
- *Hållbar livsmiljö*
- *Näringsliv och arbetsmarknad*

Med kommunens uppgifter som bas har 20 långsiktiga mål för 2023 skapats. Kommunens nämnder beslutar om årliga prioriterade satsningar i syfte att nå de långsiktiga målen 2023.

Bedömningen av måluppfyllelsen görs enligt följande skala:

- På rätt väg: Vi ligger bra till för att nå målet 2023
- Delvis på rätt väg: Vi är på rätt väg men troligtvis inte i den takt vi behöver för att nå målet 2023
- Ej på rätt väg: Utvecklingen står stilla eller går åt fel håll för att nå målet 2023

Röda tråden mellan planerna

Vad innehåller nämndens årsplan?

Årsplanen består av årets plan och resurser för att nå nämndens långsiktiga plan. Årsplanen är till för att lokalisera vart på resan nämnden befinner sig för att uppnå de långsiktiga målen och med hjälp av uppdaterade förutsättningar och budgetramar beskriva prioriteringar för att nå dit, samt dess risker.

Vad är skillnaden mellan nämndens årsplan och långsiktiga plan?

Den långsiktiga årsplanen beslutas vart fjärde år i både kommunfullmäktige och nämnd i samband med en ny mandatperiod, till skillnad från årsplanen som tas fram och beslutas varje år. De två planerna kompletterar varandra och ska ses i ett sammanhang.

Nämndens långsiktiga plan har en nära koppling till kommunfullmäktiges motsvarighet.

Årsplanen är en nedbrytning av den långsiktiga planen. Årsplanen ska fungera som en plattform att strukturera årets uppföljning kring. En väl genomarbetad årsplan ger förutsättningar för en tydlig uppföljning och därmed bättre styrning.

Hur följs årsplanen upp?

Uppföljningar sker löpande under året och rapporteras till nämnd och kommunstyrelse fyra gånger per år, i tertialrapport april, delårsrapport augusti, ekonomisk rapport oktober och verksamhetsberättelse för helåret. Dessutom sker återkommande rapporteringar och information i specifika frågor.

Förutsättningar, prioriteringar och risker

Förutsättningar

Sveriges kommuner ställs inför allt större ekonomiska utmaningar samtidigt som förväntningar och krav ökar. För att finansiera kommunens välfärdsuppdrag och utveckling behöver både arbetssätt och verksamheter effektiviseras och omprövas.

Det pågår stora investeringssatsningar i kommunen där upplevelsenämnden har fortsatt fokus på arbetet med Lillsidanskolan och aktivitetscenter Västerleden samt ny skola i Örsundsbro med "Meröppet bibliotek". Dessa två projekt kommer vara viktiga för nämndens verksamheter men även för civilsamhället då föreningar kommer att kunna hyra eller besöka lokalerna. Det kommer också vara fokus på enprocentskonst i kommunens stora byggprojekt. Några av projekten med enprocentskonst 2023 är på Skolsta förskola, Ripans förskola, Storskogens förskola, Lillsidanskolan med aktivitetscenter, kulturhus Joar, nya Westerlundiska gymnasiet och nya Örsundsbroskolan.

Verksamhetsutveckling sker utifrån centrala styrdokument såsom långsiktig plan och årsplan och strategiska dokument såsom kultur- och idrottspolitiskt program, regional besöksnäingsstrategi och biblioteksplan. Kommunövergripande utvecklingsprojekt inom miljö och klimat, samt strategiska miljöarbeten och planer ska även bli en del i ordinarie verksamhetsutveckling.

Beslut om att flytta ansvaret för besöksnäringen från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen utreds och en flytt kan komma att ske under året. En förstudie i social hållbarhet kommer resultera i en handlingsplan för kommunens arbete med social hållbarhet under hösten 2023. Kommunstyrelsen kommer även att införa ett socialt hållbarhetsutskott under året. Dessa processer kommer påverka nämndens verksamheter och målpuppfyllelse.

En viktig lärdom i arbetet med årsplanerna är hur detaljerat ett mål beskrivs. Stora projekt tar lång tid och delmål är viktiga för att beskriva steg i en process. I kommunfullmäktiges långsiktiga plan omnämns Kulturhus Joar som en förutsättning för att mål 11 ska anses som uppnått. Detta kommer inte kunna uppfyllas då tidplanen för Kulturhus Joar behövt revideras och därmed inte kommer stå klart 2023.

Prioriteringar

KF 2023 - Verksamhetsmål

År 2023 är det sista året i Kommunfullmäktiges långsiktiga plan 2020-2023. Fokus ökar därför på att nå planens målsättningar i kommunens sex övergripande uppgifter. Kommunfullmäktige har för 2023 pekat ut nio mål som extra prioriterade och att uppgiften *demokrati och delaktighet* är särskilt prioriterad för samtliga nämnder. Utöver det är sju riktade uppdrag formulerade från kommunfullmäktige där nämnderna kommer bli bidragande i olika omfattning.

Upplevelsenämndens har i sin långsiktiga plan 2020-2023 prioriterat sex mål. Mål 3, 7, 8, 11 och 20 bedömdes vid delårsuppföljningen 2022 vara på rätt väg och mål 13 bedömdes vara delvis på rätt väg. Redan påbörjade satsningar mot nämndens sex prioriterade mål ska genomföras i den mån det är möjligt. Fokus för 2023 ska dock läggas på uppgiften delaktighet och demokrati och på mål 13, samarbetet med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna.

Delaktighet och demokrati

Vi ska skapa goda förutsättningar för Enköpingsborna att ta del av och påverka samhällsutvecklingen, direkt eller indirekt genom sina folkvalda. Förutsättningar för det skapas till exempel genom tydliga och transparenta politiska processer men också direkt med medborgarna genom information, medborgardialog och insyn i kommunens gemensamma angelägenheter.

Kommunens utveckling är beroende av medborgarnas delaktighet och förtroende för kommunen. Kommunfullmäktige har beslutat att målen inom *Delaktighet och demokrati* därför har högsta prioritet. Det innebär bland annat ett ökat fokus på:

- Utveckling av och medverkan i medborgardialoger, bland annat med ungdomar och medborgare i kransorter/landsbygd
- Få fler medborgare att delta i kommunens utveckling
- Främja insyn i demokratiska processen
- Nya sätt att informera om politiska beslut och verksamhet

- Göra organisationen mer tillgänglig för invånarna

Nämnden har redan i förra årets årsplan prioriterat satsningar på kommunikation och marknadsföring och på dialog och samverkan kopplat till uppgiften *Skapa förutsättningar för gemenskap, aktiviteter*. Dessa satsningar kommer även 2023 att prioriteras.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 3: De som bor på landsbygden känner att deras del av kommunen också utvecklas	<p><i>Sammanhållningen mellan land och stad är viktig för att Enköping ska utvecklas på ett bra sätt. En tydlig dialog och samverkan ska lyfta kommunens olika geografiska områden, genom exempelvis kransråd, landsbygdsutvecklare och en förankrad landsbygdsstrategi. Ortsanalysernas intentioner ska tas tillvara.</i></p> <p><i>Upplevelsenämndens verksamheter och anläggningar ska vara tillgängliga för alla som bor i Enköpings kommun. Att underhålla och fortsätta utveckla förutsättningarna i kommunens kransorter utgör en central del av nämndens uppdrag. Genom ökad samverkan med föreningsliv samt genom nya kreativa och innovativa sätt att göra saker på, kan nämnden skapa goda förutsättningar för friluftsliv och aktiviteter på landsbygden och dess orter. Det gynnar en sammanhållning och välfärd i hela kommunen.</i></p>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Dialog och samverkan med civilsamhället	Arbeta för inkludering, delaktighet och samverkan mellan kommunen och civilsamhället. Civilsamhället är en viktig part i upplevelsenämndens ansvarsområde. Civilsamhället ska uppleva att kommunen är en partner i deras utveckling.
Kommunikation och marknadsföring	Marknadsföra och synliggöra nämndens verksamheter i hela Enköpings kommun. För att nå nya målgrupper behöver utbud av aktiviteter och upplevelser vara välkända hos kommuninvånare såväl som besökare.

Livslångt lärande

Vi ska ge alla, från små barn till vuxna, förutsättningar att utveckla och utbilda sig, för att ge alla Enköpingsbor bra förutsättningar i livet och möjligheten att kunna leva ett självständigt liv.

Under 2023 har kommunfullmäktige beslutat att fokuserat verka för att alla barn ska klara sin skolgång. Bland annat innebär det att:

- Alla elever ska nå en gymnasieexamen
- Rätt resurser i förskolan för att inte öka storlek på barngrupperna

Upplevelsenämndens arbete kopplat till skolan är viktigt och bidrar till uppgiften *Livslångt lärande*. Bland annat är Kulturskolan delaktig i den kommunala grundskolans musikundervisning. Tillsammans med skolans pedagoger sker undervisning i förskoleklass i musiklektioner och i årskurs 2 med kompanjonlärarskap. Museet har föregående år uppdaterat det skolpedagogiska programmet och kommer i år att arbeta med utbudet i samarbete med skolan. Skolbiblioteksverksamheten sker i samarbete mellan skola och biblioteksverksamheten och bidrar till läsfrämjande och språkutveckling. Kulturgarantin finansieras genom ett samarbete mellan upplevelseförvaltningen och utbildningsförvaltningen och ger alla elever möjlighet att ta del av kultur. Genom stöd till

civilsamhället bidrar upplevelsenämnden till det livslånga lärandet.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 7: Alla elever och studerande får vägledning och stöd utifrån sina egna behov och förutsättningar	<p><i>En av skolans viktigaste satsningar är att följa varje individ från förskolan till gymnasiet för att ge eleven det stöd eller den stimulans som behövs för att uppnå sina mål och för att få bra förutsättningar för ett liv i balans. Motsvarande stöd behövs också för den som studerar inom vuxenutbildningen. Samverkan mellan olika funktioner inom kommunen är viktig, men också med privata och ideella aktörer.</i></p> <p><i>Upplevelsenämndens verksamheter möter barn och unga från förskolan till gymnasiet såväl som till vuxenutbildning, under skoltid och på fritiden. Verksamheterna bidrar därigenom till att ge varje individ det stöd eller den stimulans som behövs för att uppnå sina mål, och få bra förutsättningar för ett liv i balans och ett livslångt lärande. Samverkan mellan olika funktioner inom kommunen samt privata och ideella aktörer är av vikt för att kunna skapa goda förutsättningar för det livslånga lärandet.</i></p>

Självständigt liv

Vi ska ge stöd till de enskilda och familjer i alla åldrar som behöver samhällets hjälp för att utifrån sina egna förutsättningar och behov kunna leva ett självständigt, aktivt och tryggt liv.

Fler arbetssökande behöver komma in på arbetsmarknaden eller i annan sysselsättning. Kommunfullmäktige har därför beslutat att fokus för 2023 främst ska vara att:

- Utveckla samarbetet med Arbetsförmedlingen
- Använda de statliga bidragssystemen bättre
- Sträva efter att ta emot praktikanter i våra verksamheter
- Utveckla vårt interna samarbete för bättre effekt av arbetsmarknadsinsatserna

Upplevelsenämndens verksamheter har idag flera arbetsmetoder för integrering inom befintliga uppdrag. Två exempel är El Sistema och Människan bakom uniformen. El Sistema ger barn förutsättningar till social och mänsklig utveckling genom musiken. Människan bakom uniformen ger deltagarna möjlighet att prova på delar av uniformsbärarnas arbete samt en chans att lära känna människan bakom uniformen. Det är viktigt att arbetet med dessa metoder fortsätter 2023 men också på längre sikt. Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid har startat och implementeras under de kommande åren som en ordinarie del i det brottförebyggande arbetet.

Den fortsatta utvecklingen av Fritidsbankens verksamhet i Idrottshuset har som mål att göra idrotts- och fritidsaktiviteter tillgängliga för fler invånare.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 8: I Enköping har vi väl fungerande metoder och arbetssätt för integrering	<p><i>Integration handlar om vårt arbete med att ge dem som av olika orsaker är i utanförskap en chans att leva självständigt och inkluderat. Och som möjliggör egen försörjning på en jämställd, jämlik och växande arbetsmarknad.</i></p> <p><i>Nämndens verksamheter stärker integration genom mötet mellan människor och utbytet av kunskap och idéer. Integration främjas också genom allas tillgång till en meningsfull fritid som ger människor chansen att utvecklas. Nämnden verkar för ett brett och tillgängligt</i></p>

KF mål 2023	Beskrivning
	<i>utbud av aktiviteter inom sina verksamheter. Det gör nämnden bland annat genom att stödja och främja ett rikt föreningsliv som stärker demokratin och känslan av delaktighet och gemenskap, men också genom att tillhandahålla verksamhetsanpassade lokaler och anläggningar. Jämställdhet, jämlikhet, delaktighet, engagemang och medborgarfokus präglar nämndens verksamheter.</i>

Gemenskap och upplevelser

Vi ska, med särskilt fokus på barn och ungdomar, skapa förutsättningar för ett attraktivt kultur- och friluftsliv, idrottande och sociala träffpunkter som utvecklar Enköpingsbornas livskvalitet, bidrar till en meningsfull fritid samt stärker våra besökares bild av Enköping.

Gott samarbete med civilsamhället är viktigt för att vara en attraktiv kommun att bo och arbeta i och besöka. Under 2023 har därför kommunfullmäktige beslutat om extra fokus på att:

- Fortsätta utveckla processen för dialog och kommunikation mellan kommunen, föreningsliv och civilsamhället.

Därutöver har kommunfullmäktige pekat ut vissa särskilda satsningar för 2023 där några av dem rör upplevelsenämndens verksamheter. Det avser utreda ett Föreningarnas hus, uppfylla önskemål om badramp i Sommaro och arbetet med Årets stadskärna 2025.

Nämndens verksamheter bidrar idag med ett brett utbud av aktiviteter och upplevelser. Utbudet måste kontinuerligt anpassas efter förutsättningar och behov. Möjligheterna till nya satsningar under 2023 är begränsade och verksamheterna behöver därför planera utifrån befintliga resurser, genom verksamhetsutveckling och digitaliseringsmöjligheter. Prioriteringar och omprioriteringar kan behöva ske. Arbetet med att renovera och ställa om medborgarhuset Joar Blå till kulturhus Joar, utredningen av ett Föreningarnas hus och arbetet med Årets Stadskärna 2025 prioriteras, likaså att fortsätta utveckla Korsängsfältet med intilliggande idrottsanläggningar. I samverkan med stadsbyggnadsförvaltningen kommer tillgängligheten i Sommaro prioriteras under året. Förra årets prioriterade satsningar på kommunikation och marknadsföring och på dialog och samverkan fortsätter även 2023.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 11: Enköping har ett brett och tillgängligt utbud av aktiviteter och upplevelser	<p><i>Vi ska ha ett brett utbud av aktiviteter och upplevelser som är tillgängliga för alla. Utbudet är också välkänt av potentiella besökare. För att nå upp till målet behöver man förmodligen öka antalet aktiviteter i kransorterna samt renovera och utveckla Joar Blå till ett kulturhus.</i></p> <p><i>Upplevelsenämnden utvecklar kontinuerligt möjligheterna för ett brett utbud av aktiviteter och upplevelser i Enköpings kommun, som bidrar till välfärd, livskvalitet, folkhälsa och lärande. Utbudet är tillgängligt för alla och anpassat utifrån olika förutsättningar och behov. Utbudet är också välkänt och kan ändra karaktär i takt med att samhället förändras, tack vare att vi har en stark samverkan med civilsamhälle, näringsliv och andra samarbetspartners. Gestaltad kulturmiljö, nytt kulturhus, ökade aktiviteter i kransorterna, kulturstråk längs med Kyrkogatan samt utveckling av konceptet Lägerstaden Enköping är av vikt för måluppfyllelsen. Vi värnar och skyddar våra gemensamma kulturarv och våra gemensamma kulturmiljöer för deras egenvärde och till gagn för kommande generationer.</i></p>

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 13: Enköpings kommun har ett attraktivt samarbete med föreningsliv och företagare i leveransen av service till invånarna	<p><i>I framtiden kommer inte kommunen själv att kunna leverera på den servicenivå som många förväntar sig. Vi måste samarbeta med de föreningar och företagare som är engagerade i kommunen.</i></p> <p><i>Utifrån en god dialog och aktiv samverkan skapar nämnden tillsammans med civilsamhället i ett kreativt ömsesidigt utbyte. Civilsamhället är en möjliggörare och vi stödjer dem i att uppnå nya kreativa och innovativa sätt att göra saker på. Vi utvecklar nya samverkansformer. Vi skapar därigenom verksamhet som leder till att invånare kan ta del av mer och nya inspirerande utbud och upplevelser, som ger nytta, nöje och bidrar till en gynnsam samhällsutveckling.</i></p>

Årets prioriterade satsningar

Prioriteringar	Beskrivning
Dialog och samverkan med civilsamhället	Arbeta för inkludering, delaktighet och samverkan mellan kommunen och civilsamhället. Civilsamhället är en viktig part i upplevelsenämndens ansvarsområde. Civilsamhället ska uppleva att kommunen är en partner i deras utveckling.
Kommunikation och marknadsföring	Marknadsföra och synliggöra nämndens verksamheter i hela Enköpings kommun. För att nå nya målgrupper behöver utbud av aktiviteter och upplevelser vara välkända hos kommuninvånare såväl som besökare.
Kulturhus Joar	Arbeta med att renovera och ställa om medborgarhuset Joar Blå till kulturhus Joar genom strategier, logistik och platsvarumärke
Föreningarnas Hus	Utreda ett Föreningarnas Hus med fokus på effektiv lokalanvändning
Årets stadskärna 2025	Delta i arbetet med att Enköping ska bli årets stadskärna 2025
Korsängsfältet med intilliggande idrottsanläggningar	Fortsätta utvecklingen av Korsängsfältet för organiserat och spontant idrottande och friluftsliv. Även utveckla befintliga idrottsanläggningar.

Hållbar livsmiljö

Vi ska långsiktigt och kontinuerligt bevara, vårda och utveckla hela kommunens miljöer, infrastruktur, skyddsfunktioner och samhällsbyggande på ekonomiskt, socialt, och ekologiskt hållbara sätt som förhindrar olyckor och skapar trygghet samt hälsosamma och goda miljöer för alla generationer.

Goda livsmiljöer är en förutsättning för att Enköping ska vara en attraktiv kommun. Under 2023 har kommunfullmäktige beslutat om följande prioriteringar:

- Ökat fokus på hur vi tar tillvara på landsbygdens och Mälarens resurser och möjligheter
- Landsbygds- och näringslivsprogrammen ska konkretiseras och förverkligas
- Utvecklingsprojekt inom miljö och klimat, samt strategiska miljöarbeten och planer, ska bli del i ordinarie verksamhetsutveckling

Stor vikt kommer läggas vid att se över energibesparande åtgärder för att hålla tillbaka verksamheternas ökande energikostnader för el, värme och drivmedel. Upplevelsenämnden är

sedan två år miljödiplomerade och arbetet med att upprätthålla diplomeringen fortsätter under 2023.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 14: Enköping är en klimatsmart, fossilfri och väl fungerande kommun där det är enkelt att ha en hållbar livsstil	<i>Kommunen tar sitt ansvar för att uppnå klimatmålen och genom att ha bra samhällsfunktioner göra vardagen smidig för våra invånare att leva klimatsmart. Det behövs en integrerad syn på olika färdmedel och möjligheterna att kombinera dessa till en hel resa. Det offentliga bör uppmuntra och påskynda initiativ från näringslivet samt individuellt ansvarstagande för att spara energi och ställa om till förnybar energi och bränslen.</i>

Näringsliv och arbetsmarknad

Vi ska göra kommunen attraktiv genom att skapa gynnsamma villkor för företag och arbetsgivare, bland annat genom att arbeta innovativt med att utveckla kompetensförsörjning, ha en god och effektiv offentlig service samt goda kommunikationer.

Ett växande Enköping ökar förväntningarna på kommunen att vara en attraktiv kommun för företag och organisationer. För att leva upp till de ökade förväntningarna är kommunfullmäktiges prioritering för 2023 att:

- Fokusera på tillgänglighet, bemötande och leverans

Upplevelsenämnden bidrar i flera fall till mål 20 genom de prioriterade satsningarna kopplat till uppgiften Gemenskap och upplevelse. Satsningarna på Kulturhus Joar, Årets stadskärna 2025, Korsängsfältet med intilliggande idrottsanläggningar samt kommunikation och marknadsföring bidrar alla till Enköpings attraktionskraft som plats att besöka.

KF mål 2023	Beskrivning
Mål 20: Enköping har en stark besöksnäring	<i>Turism och besöksnäring har stor betydelse för sysselsättningen i Enköpings kommun, men också som ett sätt att marknadsföra Enköping.</i> <i>Turism- och besöksnäring är en näring som har stor betydelse för invånare besökare och företagande. Genom att det är en näring har den också en betydelse för tillväxten, den skapar arbetstillfällen, ekonomiska värden och är en kraft för regional utveckling.</i>

Risker

Kommunfullmäktige har gett kommundirektören i uppdrag att genom verksamhetsöversyn effektivisera 55,4 miljoner i kommunkoncernen. Ett beslut om ändringsbudget kommer att fattas senast i juni 2023. Budgetförutsättningarna kommer med all sannolikhet att påverka nämndens verksamhet och arbete med måluppfyllelse under 2023. Med de besparingskrav som finns och det rådande ekonomiska läget finns en risk att nämndens prioriterade satsningar inte kommer kunna genomföras under året.

Ökade elpriser påverkar både nämndens anläggningar, publika lokaler (mötesplatser) och föreningslivet. Upplevelsenämnden kan behöva hantera den utmaning föreningslivet står inför när elpriserna ökar. Höjda priser på byggmaterial kan innebära svårigheter att genomföra olika projekt.

En utredning om att flytta ansvaret för besöksnäring från upplevelsenämnden till kommunstyrelsen pågår. Upplevelsenämndens uppdrag är idag både strategiskt, taktiskt och operativt och tjänster är inte fullt ut är renodlade för området besöksnäring. Till exempel är det strategiska arbetet nära kopplat med kringliggande områden, så som tillgängliggörande av kulturarv, kultur, friluftsliv och idrottsturism. Ett annat exempel är att turistinformationen personal även är entrépersonal för museet. En flytt av ansvaret för besöksnäringen kommer att påverka upplevelseförvaltningens organisation men risken finns också att nämndens arbete kopplat till angränsande områden påverkas.

Årets budget

Driftsbudget

Budget för upplevelsenämnden är 164,3 miljoner kronor år 2023 enligt kommunfullmäktiges beslut den 12 december 2022. Budget för 2022 uppgick till 152,9 miljoner kronor.

Större förändringar

Schablonerna för ökade kostnader är lika för alla nämnder i kommunen. Till budget 2023 har följande uppräkningsfaktorer använts:

- Löneökning på 2,0 procent
- Prisökning på 1,8 procent
- Hyreskostnader 1,9 procent

Uppräkningsfaktorn beräknas på nettokostnaden, kostnad minus intäkt, på budget 2022. Kostnadsuppräknningen täcker inte den faktiska ökningen av kostnaderna.

Under 2023 höjs personalomkostnadspålägget samt nämndernas arvoden, vilket är kompenserat i budgeten.

Under 2022 har intäkterna på Pepparrottsbadet inte nått upp till budget. I badets budget för 2023 har intäkterna sänkts med 1,9 miljoner kronor.

Kostnader för lokalhyror har ökat med 2,0 miljoner kronor på grund av justering enligt kommunens internhyresmodell. I detta belopp ingår även ökade kostnader för el, fjärrvärme och sophantering som nämnden blivit kompenserade för i budgeten.

Bland större förändringar som inte beror på ökning av elkostnader kan nämnas en större ökning av hyran för Idrottshuset och Åkerby ridskola. Samt minskad hyra för Pepparrottsbadet, ishallen och Örsundsbroskolans idrottshall.

1 oktober 2022 tog upplevelsenämnden över hyresobjektet Torggatan 21. Syftet är att använda Torggatan 21 som lokal för ett antal pensionärsföreningars verksamhet. Nämnden har inte fått kompensation för detta nya uppdrag i budget och äskar tilläggsbudget under år 2023. Den nya lokalen för förvaltningens administration på Linbanegatan har en högre kostnad än den tidigare lokalen.

Totalt beräknas kapitaltjänstkostnaderna öka med 0,9 miljoner kronor mellan 2022 och 2023. Ökade kostnader för markanläggningar och kompensation för förändrad bedömning av avskrivningstid har äskats i ökning av budget för 2023 men inte tilldelats. Detta innebär att 0,4 miljoner kronor finansieras i egen budget.

Under 2023 beräknas bland andra investeringarna omlädningsrum korsängsfältet och flytt av förråd och personal från Enavallen till Kaptensgatan vara klara. Nämnden har i tidigare budgetprocesser fått en ökad budget för dessa projekt då tidplanen har förskjutits. Del av dessa kostnader kommer att redovisas som överskott under året i och med förskjutna tidplan.

Nämnden har ökade overheadkostnader, nämndarvoden samt bedömer att schablonersättning för

mottagande till nyanlända kommer att minska.

Äskanden från nämnden

Nämnden har till 2023 efterfrågat mer pengar till:

- Ny bidragsform, investeringsstöd, till civilsamhället (Beslut UPN2022/27).
- Administrativ tjänst.
- Ökade driftskostnader för Bredsand (Beslut KS2022/152).
- Vaktmästare kvällar/helger/jour. Uppdrag från nämnden att utöka service. Enligt handlingsplan.
- Avtal (Idéburet offentligt partnerskap) Bahco museum JP Johanssons sällskap
- Ny föreningslokal för pensionärer.
- Intäktsuppräknig: kompensation för nettokostnadsuppräknig.
- Ökad budget för kapitaltjänstkostnader i samband med ändrade avskrivningstider.

Nämnden har inte fått kompensation för någon del av äskandena. Den nya administrativa tjänsten finns inte med i budgeten för 2023. Ökning av hyra för Bredsand kommer först under 2024. Nämnden beslutade under 2022 att införa en ny bidragskategori, investeringsbidrag, utan finansiering. Investeringsstödet har inte ökat på grund av att äskande inte beviljats.

Nya uppdrag/satsningar

Trots att nämnden inte fått kompensation i budgeten för sina äskanden, ser nämnden ändå behovet av att göra följande satsningar:

Öka service och tillgänglighet under kvällar och helger som föreningslivet har efterfrågat. Nämnden har därför gett ett uppdrag till förvaltningen att höja servicenivån i enlighet med det behov som framförts. Under hösten 2022 skapades en vaktmästartjänst för kvällar och helger.

Samarbete med J.P. Johansson sällskapet kring visningsverksamhet vid Bahcomuseet, vilket även ska inkludera skolvisningar.

Bygga en ny badramp i Sommarro.

Ny lokal för pensionärsföreningarna på Torggatan. Tilläggsbudget kommer att äskas under 2023. I budget 2023 täcks detta underskott av överskott på grund av att investeringar i fastigheter blir klara senare än nämnden fått kompensation för.

Effektivisering/besparing och intäktsökning

Fattade beslut under 2022

Följande beslut får en effekt i budget 2023:

- Ändring av taxor och avgifter för 2023 och uthyrning av nya lokaler i idrottshuset beräknas ge en intäktsökning på 0,5 miljoner kronor.
- Minska antalet simlärare med en tjänst.
- Uppsagda lokaler.

Besparingar under 2023

Beskrivning av de större besparingarna:

- Minska stöd till studieförbunden med 0,3 miljoner kronor.
- Hyra för på lokal 0,1 miljoner kronor som tidigare varit hyresfri.
- Avsluta avtal (idéburet offentligt partnerskap) för Fritidsbanken Örsundsbro (0,1 miljoner kronor).
- Göra om avtal (idéburet offentligt partnerskap) för OK Enen (0,1 miljoner kronor).
- Ospecificerade neddragningar (0,2 miljoner kronor).
- Minska personalbudget på verksamheten Idrotts- och fritidsverksamhet (0,3 miljoner kronor).

- Minskade investeringar.

Budget per verksamhet

Budgeten för 2023 har fördelats till respektive verksamhetsområde som därefter har lagt detaljbudget enligt kommunens valda rapporteringsnivå. Verksamheterna har därefter gjort prioriteringar som krävs för sin budget.

En tjänst är flyttad från UPF OH till allmän kulturverksamhet där kultureksekreterartjänst med inriktning på föreningsliv har tillsatts.

Budget för 2023 är fördelad enligt nedan:

Verksamhet	Budget 2022	Budget 2023	Förändring
Turistinformation	-2,9	-3,3	-0,4
Allmän kulturverksamhet	-14,9	-15,6	-0,7
Bibliotek	-15,0	-15,6	-0,6
Kulturskola	-12,1	-12,7	-0,6
Idrotts- och fritidsanläggningar	-84,2	-92,4	-8,2
Fritidsgårdar	-7,0	-7,3	-0,3
UPF OH	-11,3	-11,6	-0,3
Integration	-0,6	-0,7	-0,1
Föreningsbidrag exkl. bidrag till kultur, fritid, integration	-3,9	-3,7	0,2
Övriga verksamheter	-1,0	-1,4	-0,4
Totalt	-152,9	-164,3	-11,4

Bidrag till civilsamhället är fördelade på ett antal olika verksamhetskategorier enligt kommunens valda rapporteringsnivå.

Kommunen följer rapporteringsnivån enligt den verksamhetsindelning som Statistiska centralbyråns räkenskapssammandrag (RS) använder sig av för driftsredovisningen.

Investeringsbudget

Bland de prioriterade investeringarna 2023-2027 (enligt kommunfullmäktiges årsplan, budget 2023, plan samt taxor och avgifter) nämns följande investeringar för upplevelsenämnden:

- Ombyggnad av Joar Blå - Kulturhus Joar inklusive bibliotek
- Omklädningsrum Korsängen med speakertorn och läktare
- Enavallens C-paviljong
- Bouleplan Åvallen

Övriga fastighetsinvesteringar som ingår i planen och väntas att tas i bruk under 2023 är följande:

- Facilitetsbyggnad Hökens IP
- Maskin/personalutrymme Örsundsbro

Investeringar i fastigheter ligger under tekniska nämnden, medan investeringsbudget för markanläggningar och inventarier ligger under upplevelsenämnden.

Investeringar (Tkr)	Budget 2023
Enskilda poster:	
Bouleplan Åvallen	-0,5

Samlingsposter:	
Markanläggningar, inventarier och mindre byggnader (reinvestering)	-11,2
Totalt	-11,7

Upplevelsenämndens investeringsbudget för 2023 är 11,7 miljoner kronor.

Bouleplan Åvallen i Örsundsbro planeras att återställas under 2023. Beslutet tas upp till nämnden i februari.

Nämnden väntas att fatta beslut i januari om att tidigarelägga investering i en ny konstgräsplan till 2023 och istället senarelägga ombyggnationen av C-paviljongen. Ärendet väntas beredas av Kommunstyrelsen i mars 2023.

Nämnden kommer inte att använda hela budgeten i syfte att minska kostnader under 2023. 4,9 miljoner kronor kommer inte användas. Av de planerade investeringarna för samlingsposterna, som uppgår till 6,3 miljoner kronor, är 12 procent nya investeringar och 88 procent reinvesteringar.